

האם "התיישנות" הפסד - היא מהמועד שבו הנישום מבקש לעשות בו שימוש

יוני 2012

חוזר מקצועי מספר 61/12

בית המשפט המחוזי בתל אביב (עמ"ה 1022/09 רובומיטקס טכנולוגיות בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים) קבע, כי בגין הפסד, שמקורו בעסקה מלאכותית, לא תחול התיישנות על שומה בהפסד - שכן בחינת "התיישנות הפסד" - תהיה מהמועד בו ביקש הנישום לעשות בו שימוש. כמו כן, נקבע, כי החלטה זו אינה מהווה פגיעה באינטרס ההסתמכות של גופים, הרוכשים חברות בעלות הפסדים צבורים.

פסק הדין הנדון, עוסק במקרה של חברת רובומיטקס (להלן "החברה") עסקה בפיתוח, ייצור ושיווק של מערכות טכנולוגיות. פעילותה העסקית של החברה צומצמה עד כדי הפסקת פעילות תוך צבירת הפסדים לצורכי מס. בשנת 1999 נרכשה השליטה בחברה על ידי סילברבוים אחזקות בע"מ. באוקטובר 2004 הקימה החברה שותפות בה החזיקה ב- 99% (להלן "השותפות"). באמצעות השותפות רכשה החברה פעילות עסקית בתחום שונה (תקשורת), ממנה נצמחה לה הכנסה חייבת. בדיווחיה למס הכנסה לשנות המס 2004 ו- 2005 קיזזה החברה מהכנסתה החייבת את ההפסדים הצבורים.

פקיד השומה ראה ברכישת החברה על ידי סילברבוים, והכנסת פעילות עסקית לתוך השותפות, שהקימה החברה - עסקה ללא טעם כלכלי ממשי שנועדה לניצול ההפסדים הצבורים. דהיינו, עסקה מלאכותית. על כן, לא התיר את קיזוז ההפסדים הצבורים מההכנסה החייבת של החברה בשנים האמורות.

לטענת החברה, בשנת 2004 קיזזה מהכנסתה החייבת את ההפסדים הצבורים בהתאם להוראות סעיף 28(א) לפקודת מס הכנסה. זאת, לאחר שההפסדים הצבורים נרשמו בדוחותיה באופן רציף שנה אחר שנה. כמו כן, סעיף 145(א)(2) לפקודה, מגביל את סמכות פקיד השומה לשום את דוח המס, בתוך שלוש שנים מתום שנת המס שבה נמסר לו הדוח. היות ופקיד השומה לא קבע בפרק הזמן המוקצב, כי רכישת החברה על ידי סילברבוים הייתה בגדר עסקה מלאכותית, אין הוא מוסמך לשנות כעת את השומה לשנת המס 1999.

בית המשפט קבע, כי בהתחשב בפסק דין רובינשטיין¹ וככל שיימצא שמכלול הפעולות, שביצעה החברה, מהוות עסקה מלאכותית, אזי מוסמך פקיד השומה להתעלם מקיזוז ההפסדים הצבורים, מבלי להידרש לבחינת אופן צבירת ההפסדים הצבורים ו/או לדוח שהוגש בשנת 1999.

לפיכך, אין לקבל את טענת החברה, שהשומות נשוא הערעור, מהוות התערבות בהצהרתה ביחס להפסדים שהיו לה בשנת 1999 ו/או שינוי של השומה משנת המס 1999. לפיכך, בית המשפט דחה את הערעור שהגישה החברה.

דבר שאלות נוספות ניתן לפנות לרו"ח יוסי שלם, בטלפון: 03-6382845
yosys@mbt.org.il

¹ בפסק דין רובינשטיין (עא3415/97) - נקבע, כי על פי מסלול הנורמה האנטי תכנונית, שבסעיף 86, יש לקבוע את קו הגבול בין תכנון מס לגיטימי ותכנון מס בלתי לגיטימי, ואין הכוונה לאבחנה בין חוקי לבלתי חוקי.